

مروری بر مقالات داخلی در زمینه زنجیره تأمین

سحر محمودی نسب*

کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی، دانشگاه تهران، kmahmudinasab@gmail.com

چکیده

سازمانها دریافته‌اند جهت بقای خود در محیطی که تنوع و مسئولیت‌پذیری آن بالاست، باید قادر باشند تا خود را با تغییرات سریع مطابقت دهند. نیازمندی‌های مشتریان به طور مداوم در حال تغییر بوده و چرخه عمر محصولات نیز کوتاه‌تر شده است. بنابراین، زنجیره تأمین می‌بایستی بتواند به بازار پاسخ دهد. با توجه به اهمیت نیاز پاسخگویی به تغییرات سریع بازار، و به دنبال آن اهمیت یافتن زنجیره تأمین برای موفقیت بقای سازمان، بر آن شدیم که طی یک مطالعه کتابخانه‌ای با مروری بر مقالات چاپ‌شده، بر آخرین تحقیقات انجام شده در زمینه زنجیره تأمین و مباحث جدید قابل بحث آن مروری داشته باشیم.

واژه‌های کلیدی: زنجیره تأمین، مدیریت زنجیره تأمین، خدمات، محصولات، زنجیره تأمین حلقه سبز

۱- مقدمه

توسعه روز افزون فضای رقابتی و جهانی شدن بازار محصولات موجب شده سازمان‌ها برای بقای خود تلاشی چشمگیر در جهت بهینه‌سازی زنجیره تأمین شرکت خود به کار گیرند تا توان پاسخگویی به نیازهای متنوع مشتریان را در حداقل زمان و با صرف حداقل هزینه داشته باشند [۱]. مدیریت زنجیره تأمین، مدیریت همه فرآیندهای ساخت و تأمین از مواد اولیه تا مشتری نهایی است که کل زنجیره ارزشی را از استخراج تا پایان عمر مفید محصول در برمی‌گیرد. برخی افراد فراتر می‌روند و بازیافت مواد اولیه را نیز در محدوده مدیریت زنجیره تأمین می‌دانند [۴]. ادامه حیات شرکت‌ها در حال حاضر به میزان توان پاسخگویی سازمان به نیازمندی‌های مشتریان بستگی دارد. یکی از رویکردهایی که به مسئله برون‌سپاری اهمیت می‌دهد زنجیره تأمین است چرا که برای شرکت‌ها تولید نیازها از طریق خودشان رفته رفته سخت‌تر شده و توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد [۸]. اهمیت این مسئله موجب گردیده که در این مقاله، کارهای علمی صورت گرفته در زمینه زنجیره تأمین، رتبه‌بندی عوامل موثر بر زنجیره تأمین خدمات، زنجیره تأمین حلقه سبز و حتی قیمت‌گذاری موجودی در زنجیره تأمین در نشریات داخلی را بررسی و مروری اجمالی بر اقدامات صورت گرفته داشته باشیم. باشد که با یکپارچه کردن این مقالات راهنمای عمل برای کسانی باشد که روند تحقیقات را بررسی و به دنبال انجام تحقیقات جدید در زمینه زنجیره تأمین هستند.

۲- مرور بر پیشینه

در سال ۱۳۸۵، مدرس یزدی و همکاران [۷]، به دلیل تشخیص اکثر مشکلات در زنجیره تأمین به سبب عدم تطابق نوع محصول و نوع زنجیره تأمین، زنجیره تأمینی مبتنی بر نوع و چرخه عمر محصول طراحی کردند. آنها به دنبال زنجیره تأمینی بودند که با نوع محصول تولیدی سازمان و با مراحل عمر این محصول در طول زنجیره تأمین سازگار باشد و قابلیت تطبیق با تغییر نوع محصول را داشته و در محیط متلاطم و رقابتی زنجیره تأمین پویایی مستمر داشته باشد. آنها ضمن تقسیم‌بندی زنجیره تأمین به سه نوع چابک، ترکیبی و ناب و تقسیم محصولات به سه نوع استاندارد، ترکیبی و ابداعی یک مدل مفهومی در جدول ۱ ابداع کردند که بر اساس نوع محصول، زنجیره مناسب برای آن را بیان می‌داشت.